

768.

**ROZPORZĄDZENIE
PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ**

z dnia 21 października 1932 r.

**o zmianie ustawy z dnia 10 czerwca 1921 r.
w przedmiocie utworzenia Państwowego
Banku Rolnego.**

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji oraz art. 1 lit. a) ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 165) postanawiam co następuje:

Art. 1. W ustawie z dnia 10 czerwca 1921 r. w przedmiocie utworzenia Państwowego Banku Rolnego (Dz. U. R. P. z r. 1931 Nr. 75, poz. 609) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 zdanie końcowe otrzymuje brzmienie następujące:

„Statut Banku, który rozwija przepisy niniejszej ustawy i określa szczegółowo działalność Banku, wydaje i zmienia Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.”;

2) w art. 2 zdanie pierwsze otrzymuje następujące brzmienie:

„Państwowy Bank Rolny jest osobą prawną i podlega Ministrowi Skarbu.”;

w tymże art. 2 dodaje się ustęp końcowy o następującym brzmieniu:

„Bank może otwierać i związać oddziały i przedstawicielstwa w kraju i zagranicą.”;

3) art. 3 otrzymuje następujące brzmienie:

„Zadaniem Państwowego Banku Rolnego jest: popieranie i prowadzenie parcelacji, osadnictwa i regulacji rolnych, popieranie rozwoju rolnictwa i współdziałanie w organizacji kredytu rolniczego tudzież administrowanie funduszami, przeznaczonymi na powyższe cele, na zasadach ustalonych przez władze, powołane do dysponowania temi funduszami.

Bankowi może być powierzona w drodze rozporządzenia Rady Ministrów likwidacja spraw instytucyj państwowych bądź przez Państwo gwarantowanych, które udzielały kredytu na cele agrarne.

Nie przesądza to jednak przeznaczenia majątku, uzyskanego z likwidacji tych instytucyj.”;

4) art. 4 otrzymuje brzmienie następujące:

„Kapitał zakładowy Państwowego Banku Rolnego, powstały z bezprocentowych niewycofalnych dotacyj Skarbu Państwa, wynosi 130 milionów złotych. Kapitał zakładowy Banku może być powiększany na mocy uchwały Rady Ministrów.”;

5) art. 5 otrzymuje brzmienie następujące:

„Fundusze własne Państwowego Banku Rolnego stanowią:

a) kapitał zakładowy przewidziany w art. 4,

b) ogólny fundusz rezerwowy i specjalne rezerwy, tworzone na mocy Statutu Banku,

c) inne fundusze własne Państwowego Banku Rolnego, tworzone w związku z wykonaniem jego zadań.”;

6) art. 6 skreśla się;

7) w art. 9 ust. 2 pkt. c) skreśla się wyrazy: „wydanego w porozumieniu z Ministrem Reform Rolnych.”;

8) w art. 14 ust. 1 cyfrę: „2/3” zastępuje się przez cyfrę: „1/2”;

w tymże artykule ust. 2 otrzymuje następujące brzmienie:

„Szacunek dokonywać się będzie na podstawie przepisów, wydanych na wniosek Banku przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.”;

ustęp końcowy tegoż artykułu otrzymuje brzmienie następujące:

„Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Skarbu ustala rodzaj meljoracji, na których przeprowadzenie mogą być udzielane pożyczki; na zasadach przewidzianych w ust. 3, 4 i 5 oraz warunki nadzoru nad wykonaniem robót meljoracyjnych. Warunki, dotyczące sposobu wydawania i bezpieczeństwa pożyczek ustala Minister Skarbu.”;

9) po art. 14 dodaje się nowy art. 14a o następującym brzmieniu:

„W razie częściowego lub całkowitego zniszczenia budowli położonych na nieruchomościach obciążonych długoterminowymi pożyczkami Banku, skutkiem wypadku, wchodzącego w zakres odpowiedzialności zakładów ubezpieczeń (pożar, wybuch i t. p.), odszkodowanie nie może być wypłacone bez zezwolenia Banku.

Bank ma prawo bez zgody ze strony ubezpieczonego dłużnika i bez względu na obowiązujące w tej mierze przepisy ustawowe podjąć z instytucji ubezpieczeniowej odszkodowanie i użyć je na pokrycie nieumorzonych części pożyczki oraz innych wynikających z niej należności, o ile nie uzna, że odszkodowanie ma być użyte na odbudowę.

Postanowienia niniejszego artykułu nie mogą w żadnym przypadku naruszać praw wierzycieli, których wierzytelności poprzedzają w hipotecę pożyczkę Banku.”;

10) art. 15 otrzymuje następujące brzmienie:

„Art. 15. Na obszarze mocy obowiązującej kodeksu cywilnego z r. 1896 pożyczki, udzielane przez Państwowy Bank Rolny w listach zastawnych, zabezpieczone będą hipoteką zwyżajną w rozumieniu § 1113 tego kodeksu. Dotyczyć to będzie również wydawanych w obligacjach pożyczek, hipotecznie zabezpieczonych.

Przynależnościami pożyczki, udzielonej przez Państwowy Bank Rolny w listach zastawnych, lub obligacjach są: odsetki bieżące i zaległe odsetki za zwłokę, koszty sądowe oraz przewidziane w statucie koszty administracyjne Banku. Przynależnościom tym służy pierwszeństwo równe z kapitałem, o ile nie zalegają za czas dłuższy niż 3 lata wstecz od dnia przymusowej licytacji.

Zaległościom z tytułu pożyczek w listach zastawnych i w obligacjach meljoracyjnych Państwowego Banku Rolnego oraz przynależnościom tych pożyczek, powstałym przed dniem 1 stycznia 1932 r. przysługuje aż do całkowitego ich umorzenia pierwszeństwo hipoteczne równe z kapitałem. Zarzut

przedawnienia przeciw roszczeniom z tytułu tych za-
ległości i przynależności nie może być podnoszony.

Pożyczki wydawane w listach zastawnych ma-
ją być zabezpieczone hipotecznie w zasadzie na
pierwszem miejscu. Pożyczki zabezpieczone wyjąt-
kowo na dalszych miejscach nie mogą bezwzględnie
łącznie z poprzedzającym je obciążeniem przekra-
czać $\frac{1}{2}$ szacunku nieruchomości.”;

11) po art. 15 dodaje się nowe artykuły 15a
i 15b o następującem brzmieniu:

„Art. 15a. Decyzje Banku o przeniesieniu do
nowego okresu umorzenia zarówno pożyczek, udzie-
lonych w listach zastawnych lub obligacjach meljo-
racyjnych, jak i należności Skarbu Państwa, admini-
strowanych przez Bank, będą ujawniane w hipotece
bez udziału wierzycieli hipotecznych, na jednostron-
ny wniosek Państwowego Banku Rolnego, lub wła-
ściciela nieruchomości.

Pożyczka, przeniesiona do nowego okresu umo-
rzenia, zachowuje takie samo pierwszeństwo hipoteczne,
jakie służyło pierwotnej pożyczce.

Art. 15b. Nieruchomość obciążona pożyczką
Państwowego Banku Rolnego, udzieloną w listach
zastawnych lub obligacjach i zabezpieczoną na
pierwszem miejscu hipotecznym, nie może być
sprzedana z licytacji publicznej, pod rygorem nie-
ważności tej licytacji, za sumę niepokrywającą wie-
rzytelności Państwowego Banku Rolnego wraz z jej
przynależnościami, mającemi równe z kapitałem
pierwszeństwo.

O ile Państwowy Bank Rolny przed terminem
licytacyjnym nie zażąda spłaty swej wierzytelności,
pożyczka Banku pozostawiona będzie w całości na
tem samym miejscu hipotecznym, wszystkie zaś zo-
bowiązania poprzedniego właściciela względem Ban-
ku z tytułu tej pożyczki, nie wyłączając jego osobi-
stej odpowiedzialności za dług, przechodzą na nowe-
go właściciela nieruchomości z mocy samego prawa.

Należności Banku z tytułu tej pożyczki, zaległe
do dnia licytacji, winny być pokryte w gotówce z li-
cytacyjnej ceny kupna. Należności te mogą być
wplacone bezpośrednio do Banku.

Jeżeli pożyczka Banku wpisana jest na dal-
szem miejscu hipotecznym, ale objęta jest ceną na-
bycia z licytacji, przepisy ust. 2 i 3 będą miały za-
stosowanie.

W razie nabycia przez Państwowy Bank Rolny
na licytacji nieruchomości, obciążonej pożyczką
długoterminową Banku, umorzenie tej pożyczki czę-
ściowe lub całkowite oraz wykreślenie jej z wykazu
hipotecznego, bądź też pozostawienie w wykazie hipotecz-
nym zabezpieczających pożyczkę wpisów, celem
późniejszego przejęcia pożyczki przez nabywcę,
któremu Bank nieruchomości odprzeda, zależy od
uznania Banku.

Przy wszelkich, poza licytacyjną sprzedażą,
przeniesieniach tytułów własności do nieruchomości
obciążonej pożyczką Państwowego Banku Rolnego
w listach zastawnych lub obligacjach, wszystkie zo-
bowiązania poprzedniego właściciela względem Ban-
ku, związane z tą pożyczką, nie wyłączając jego osobi-
stej odpowiedzialności za dług, przechodzą z mo-
cy samego prawa na nowonabywcę.

O ile nabycie, nie wyłączając nabycia z licyta-
cji publicznej, nastąpiło bez wyjednanania zgody Pań-
stwowego Banku Rolnego na pozostawienie pożyczki
na hipotece, uprawnienia Banku do przedtermi-
nowego ściągnięcia pożyczki, zastrzeżone w umowie
pożyczkowej, pozostają w mocy.

Wszelkie umowy i decyzje sądowe sprzeczne
z przepisami niniejszego artykułu są wobec Banku
nieważne z mocy samego prawa i nie mogą być hipotecz-
nie wykonane.

Władze sądowe i hipoteczne oraz notariusze
winni najpóźniej w ciągu miesiąca powiadomić Pań-
stwowego Banku Rolny o wszelkiej zmianie tytułu wła-
sności do nieruchomości obciążonej pożyczką Pań-
stwowego Banku Rolnego.

Przepisy powyższe stosują się także do poży-
czek i kredytów długoterminowych, nie wyłączając
długów rentowych i z tytułu reszty ceny kupna,
udzielonych przez instytucje kredytowe, których
sprawy finansowe powierzone są likwidacji prowa-
dzonej przez Państwowy Bank Rolny, zgodnie
z ust. 2 art. 3.”;

12) w art. 17 dodaje się ust. 2 o następującem
brzmieniu:

„Lokowane w Banku na książeczki oszczędno-
ści sumy do 2.500 zł nie podlegają zajęciu egzeku-
cyjnemu.”;

13) ust. 2 art. 18 otrzymuje następujące
brzmienie:

„Zasady, na jakich Bank nabywa nieruchomości
na cele prowadzenia parcelacji i osadnictwa, usta-
la Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozu-
mieniu z Ministrem Skarbu.”;

14) art. 19 otrzymuje następujące brzmienie:

„Art. 19. Władzami Banku są: Prezes Banku,
Rada Nadzorcza i Dyrekcja; organem pomocniczym
władz nadzorczych Banku jest Komisja Rewizyjna.
Zakres działania tych władz ustala statut Banku.

Zwierzchni nadzór nad Bankiem wykonywuje
Minister Skarbu, który ma prawo mianować swego
Komisarza i jego zastępców.

W celu przestrzegania zgodności działalności
Banku związanej z wykonaniem naprawy ustroju rol-
nego z odnośnemi przepisami prawnymi Minister
Rolnictwa i Reform Rolnych ma prawo mianować
swego Komisarza i jego zastępców.”;

15) art. 20 otrzymuje następujące brzmienie:

„Prezesa Banku mianuje na przeciąg lat 5 Pre-
zydent Rzeczypospolitej na podstawie uchwały Rady
Ministrów, powziętej na wniosek Ministrów: Skarbu
oraz Rolnictwa i Reform Rolnych.

Prezes Banku nie może być równocześnie po-
słem lub senatorem, ani sprawować żadnego płatne-
go państwowego lub komunalnego urzędu, ani zajmo-
wać płatnego stanowiska prywatnego, ani należeć do
organów kierowniczych lub nadzorczych jakiegokol-
wiek przedsiębiorstwa. Ograniczenie to nie dotyczy
brania udziału w Radzie Banku Polskiego i Banku
Gospodarstwa Krajowego oraz z ramienia Banku
w radach i komisjach rewizyjnych tych przedsię-
wzięciach, w których udział Banku uznany zostanie za
potrzebny.

Prezesem Banku nie może być osoba, do której
majątku wdrożono postępowanie upadłościowe lub

ugodowe, oraz osoba pozbawiona zdolności do działań prawnych lub pełni praw obywatelskich.

Prezes Banku otrzymuje stałe uposażenie z budżetu Banku. Wysokość uposażenia oraz inne warunki służbowe ustala Rada Ministrów.”;

16) art. 21 skreśla się;

17) w art. 22 ust. 1 wyrazy: „i Reform Rolnych” zastępuje się wyrazami: „oraz Rolnictwa i Reform Rolnych”;

w tymże artykule ust. 2 skreśla się;

18) po art. 22 dodaje się nowe artykuły 22 a i 22 b o następującem brzmieniu:

„Art. 22 a. Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych może powołać na czas przez siebie określony Wiceprezesa Banku.

Wiceprezes zastępuje Prezesa Banku w razie jego nieobecności oraz pełni inne obowiązki, przekazane mu przez Prezesa.

Postanowienia ust. 2, 3 i 4 art. 20 dotyczą również Wiceprezesa.

W razie niepowołania Wiceprezesa lub w razie jego nieobecności zastępuje go wyznaczony przez Prezesa członek Rady Nadzorczej.

Art. 22 b. Rada Nadzorcza Banku składa się:

a) z Prezesa Banku jako przewodniczącego oraz Wiceprezesa Banku, jako zastępcy przewodniczącego, o ile Wiceprezes został powołany,

b) z 7 członków, powołanych na 3 lata przez Ministra Skarbu po porozumieniu się z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.

Członkowie Rady Nadzorczej mogą być każdego czasu odwołani przez władzę, która ich powołuje.

Rada Nadzorcza może poszczególne sprawy poruczać do opracowania i uchwalania komitetom specjalnym, złożonym z członków Rady.

Członek Rady Nadzorczej nie może być równocześnie posłem ani senatorem. Członkiem Rady Nadzorczej nie może być osoba, do której majątku wdrożono postępowanie upadłościowe lub ugodowe, oraz osoba pozbawiona zdolności do działań prawnych lub pełni praw obywatelskich.”;

19) art. 23 otrzymuje brzmienie następujące:

„Komisja Rewizyjna Banku składa się z pięciu członków, których na dwa lata powołuje Minister Skarbu, w tej liczbie dwóch w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.”;

20) art. 24 otrzymuje brzmienie następujące:

„Dyrekcję Banku stanowią powołani przez Ministra Skarbu po porozumieniu się z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych Naczelny Dyrektor i Dyrektorowie Banku.”;

21) art. 25 otrzymuje następujące brzmienie:

„Na pokrycie wydatków, związanych z administracją funduszy, powierzonych Państwowemu Bankowi Rolnemu, Bank może pobierać na swoje dobro od dłużników tych funduszy dodatek administracyjny w wysokości, ustalonej na wniosek Banku przez władze, powołane do dysponowania temi funduszami. Na pokrycie tych wydatków może być również przeznaczona część wpływów tych funduszy

w wysokości, ustalonej na wniosek Banku przez władze, powołane do dysponowania temi funduszami.”;

22) w art. 26 ust. 1 po wyrazach: „zaopatrzone w pieczęć Banku,” dodaje się wyraz: „pełnomocnictwa”, w końcu zaś tego ustępu dodaje się wyrazy: „bez potrzeby wyjednywania dla nich sądowych klauzul wykonalności, względnie tytułów wykonawczych.”;

23) art. 29 otrzymuje brzmienie następujące:

„Egzekucja należności Państwowego Banku Rolnego zarówno na rzecz funduszy własnych Banku, jak i na rzecz funduszy powierzonych Bankowi do likwidacji lub administracji, niezależnie od tego czy należności te oparte są na tytułach powstałych przed objęciem przez Bank likwidacji lub administracji, czy też na tytułach powstałych po tym terminie, odbywać się będzie według uznania Banku bądź w trybie postępowania sądowego, bądź w trybie egzekucji administracyjnej.

Na obszarze województwa śląskiego egzekucja wyżej wymienionych należności może się odbywać zarówno w trybie postępowania sądowego lub administracyjnego, jak i w trybie ściągania bezspornych należności i opłat skarbowych, wedle obowiązujących w tem województwie przepisów prawnych.

Wysokość kar za zwłokę od należności egzekwowanych w trybie administracyjnym oraz od należności zaległych, wpłacanych przez dłużników dobrowolnie przed wszczęciem postępowania przymusowego, ustala:

a) dla należności z funduszy własnych Banku — Rada Nadzorcza na wniosek Dyrekcji Banku,

b) dla należności z funduszy, powierzonych Bankowi do administracji lub likwidacji, — władza, powołana do dysponowania temi funduszami.”;

24) art. 30 otrzymuje brzmienie następujące:

„Stosunek służbowy Dyrekcji i pracowników Banku ustala Minister Skarbu na wniosek Prezesa Banku, z uwzględnieniem zasady, że stały personel Państwowego Banku Rolnego winien mieć zapewnioną emeryturę przy stworzeniu kasy emerytalnej, o ile możliwości wspólnej z innymi przedsiębiorstwami państwowymi.”.

Art. 2. Upoważnia się Ministra Skarbu do ogłoszenia w drodze obwieszczenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu ustawy z dnia 10 czerwca 1921 r. w przedmiocie utworzenia Państwowego Banku Rolnego (Dz. U. R. P. z r. 1931 Nr. 75, poz. 609) z uwzględnieniem zmian wprowadzonych późniejszymi przepisami prawnymi i rozporządzeniem niniejszem oraz z zastosowaniem nowej numeracji artykułów i ich części.

Art. 3. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 4. Postanowienia punktów 1, 9, 10, 11, 12, 21, 22, 23 art. 1 oraz art. 2 i 3 rozporządzenia ni-

niejszego wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, pozostałe zaś postanowienia w miesiąc po ogłoszeniu.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego: *J. Jędrzejewicz*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
Sew. Ludkiewicz

Minister Przemysłu i Handlu: *Zarzycki*

Kierownik Ministerstwa Komunikacji: *M. Butkiewicz*

Minister Opieki Społecznej: *Hubicki*

Minister Poczty i Telegrafów: *Boerner*
